

APSTIPRINĀTS

Viesītes novada pašvaldības

izpilddirektore:

_____/S.Lūse/

2018. gada 27. augustā

VIESĪTES NOVADA ELKŠŅU PAGASTA BIBLIOTĒKAS ATTĪSTĪBAS PLĀNS 2018. – 2022.gadam

1. Bibliotēkas pašreizējais situācijas raksturojums un analīze

1.1. Bibliotēkas darbības pilnvarojums

Elkšņu pagasta bibliotēka (turpmāk – Bibliotēka) ir Viesītes novada Elkšņu pagasta pārvaldes kultūras, izglītības un informācijas iestāde, kas Bibliotēku likumā noteiktā kārtībā reģistrēta Latvijas Republikas Kultūras ministrijā un veic pasaules kultūras mantojuma – iespieddarbu, elektronisko izdevumu, rokrakstu un citu dokumentu uzkrāšanu, sistematizēšanu, katalogizēšanu un saglabāšanu, kā arī nodrošina tajā esošās informācijas publisku pieejamību un izmantošanu.

Bibliotēkas galvenais uzdevums ir nodrošināt visiem bibliotēkas lietotājiem brīvu, neierobežotu literatūras un informācijas saņemšanu. Bibliotēkas darbības pamats ir Viesītes novada pašvaldības apstiprināti bibliotēkas lietošanas noteikumi un nolikums.

1.2. Bibliotēkas galvenie mērķi un uzdevumi

Bibliotēkas mērķis ir iekļauties tālākā sabiedrības informatizācijas procesā, rūpēties par kultūras mantojuma saglabāšanu un nodrošināt mūžizglītības iespējas visiem pagasta iedzīvotājiem, neatkarīgi no viņu tautības, materiālā stāvokļa un izglītības līmeņa.

Bibliotēkas galvenie uzdevumi ir:

- Kļūt par mūsdienīgu, visām vecuma grupām atbilstošu informācijas centru.

- Veicināt mūžizglītības funkciju un pašizglītošanās iespējas Bibliotēkā.
- Pilnveidot klientu apkalpošanu, sniegt konsultācijas informācijas komunikāciju un tehnoloģiju jomā.
- Sekmēt pagasta kultūrvēsturiskā mantojuma apzināšanu, saglabāšanu un popularizēšanu.
- Saglabāt interesi par grāmatu, veicināt lasīšanu bērnu un jauniešu vidū, nodrošināt radošu brīvā laika izmantošanu.
- Attīstīt Bibliotēkas materiālo un tehnisko nodrošinājumu.
- Paaugstināt darbinieka kvalifikāciju.

1.3. Bibliotēkas pakalpojumi un pieejamība

Bibliotēka nodrošina lietotājiem informacionālos pakalpojumus gan tradicionālā veidā, gan izmantojot informācijas tehnoloģijas. Bibliotēkas pakalpojumos ietilpst:

- nodrošināt brīvu pieejamību grāmatu krājumam, bibliotēkas jaunieguvumiem,
- bezmaksas un bezvadu internets WiFi,
- 5 datori ar interneta pieslēgumu,
- bezmaksas pieeja datu bāzēm - www.letonika.lv, www.filmas.lv, Lursoft Laikrakstu bibliotēkai,
- informācija par krājumu Jēkabpils reģiona kopkatalogā,
- nozaru un uzziņu literatūra, novadpētniecības materiāli,
- preses izdevumi,
- SBA pakalpojumi,
- grāmatu izstādes un tematiskie pasākumi.

Bibliotēkas darba laiks - pirmdien no 9.00 – 18.00, otrdien, trešdien no 8.00 – 16.00, ceturtdien 8.00 - 16.00 (metodiskā diena), piektdien no 8.00 – 15.00. Bibliotēkas vadītājas atvaļinājuma laikā bibliotēka ir atvērta vienu reizi nedēļā, lai bibliotēkas lietotāji varētu apmainīt iespieddarbus un izmantot interneta pakalpojumus.

Bibliotēka nav pieejama cilvēkiem ar funkcionālo spēju ierobežojumiem. Bibliotekārie pakalpojumi cilvēkiem ar pārvietošanās grūtībām tiek nodrošināti, grāmatas piegādājot mājās. Bibliotēku nedēļas ietvaros, Bibliotēka rīko Atvērto durvju dienu. Apmeklētāji tiek iepazīstināti ar Bibliotēkā pieejamajiem pakalpojumiem un to izmantošanas iespējām.

Bibliotēka lasītāju viedokli izzina, analizējot ierakstus *Lasītāju atsauksmju un ierosinājumu burtnīcā*, kā arī aptaujājot lasītājus gan mutiski, gan lūdzot aizpildīt speciālas anketas. Tā ir

iespējams uzzināt Bibliotēkas lietotāju vēlmes gan par vēlamo darba laiku, gan par iespieddarbu iegādāšanos un periodikas pasūtīšanu, izstādēm un tematiskajiem pasākumiem.

Informācija lietotājiem par bibliotēku un tās pakalpojumiem ir pieejama:

- Jēkabpils Galvenās bibliotēkas mājas lapā, www.jgb.lv
- Viesītes novada pašvaldības mājas lapā, www.viesite.lv
- Latvijas kultūras kartē www.kulturaskarte.lv
- Latvijas bibliotēku portālā www.biblioteka.lv

Informācija tiek atjaunota regulāri pēc vajadzības un datu maiņas. Ar jaunāko informāciju ir iespējams iepazīties Bibliotēkas informācijas stendā, kur informācija tiek regulāri atjaunota un papildināta.

Bibliotēkas pamatrādītāji (2015-2017)

	2015	2016	2017	+/-%
Lietotāju skaits	112	115	115	+2,7%
<i>t. sk. bērni</i>	23	25	25	+8,7%
Bibliotēkas apmeklējums	2425	2242	2480	+2,3%
<i>t. sk. bērni</i>	575	473	429	-25,4%
Virtuālais apmeklējums	501	31		
Sociālo tīklu apmeklējums (skatījumi)				
Izsniegums kopā	4917	3227	3530	-28,2%
<i>t. sk. grāmatas</i>	3108	1956	2249	-27,6%
<i>t. sk. periodiskie izdevumi</i>	1809	1271	1281	-29,2%
<i>t. sk. bērniem</i>	668	479	468	-29,9%
Bibliotekārais aptvērums % no iedz. skaita pašvaldībā	21,78	22,90	23,76	+9,1%
<i>t. sk. bērni līdz 18 g.*</i>	50	47,82	48,69	-2,6%
Iedzīvotāju skaits	514	502	484	-5,8%

1.4. Bibliotēkas materiālā un tehniskā stāvokļa novērtējums

Bibliotēkas ēka būvēta 1976. gadā. Ēkas tehniskais stāvoklis vērtējams kā apmierinošs. Bibliotēkas telpas atrodas vienā ēkā ar kultūras namu un Elkšņu pagasta pārvaldi. Grāmatas un dator tehnika izvietotas 3. telpās. Telpu tehniskais stāvoklis vērtējams kā labs. Bibliotēkā ir 15 lasītāju vietas, 6 – pie datora, 4 – lasītavā, 4 – bērnu zonā, 1 – abonementa telpā. Bērnu un jauniešu zona bibliotēkā ir atbilstoši aprīkota un gaumīgi iekārtota. 2017. gadā pabeigta grāmatu plauktu nomaina abonementa telpā un nopirkts jauns galds lietotāju vajadzībām.

2017. gadā uzstādīta velo novietne pie Bibliotēkas, uzstādīta norāde apdzīvotā vietā uz Bibliotēku un veikti remontdarbi tualetes telpā.

2018. gadā paredzēts veikt kosmētisko remontu Bibliotēkas priekštelpā un kāpņu telpā, un nomainīt abonementa telpā grīdas segumu.

1.5. Bibliotēkas finansiālais nodrošinājums

	2015	2016	2017
Kopā (EUR)	12182	13172	13835
Pašvaldības finansējums	12182	13172	13763
Citi ieņēmumi:			72
<i>t. sk. maksas pakalpojumi</i>			
<i>t. sk. ziedojumi un dāvinājumi</i>			72

Krājuma komplektēšanas finansiālais nodrošinājums

	2015	2016	2017
Pašvaldības finansējums krājuma komplektēšanai	1016	1055	1200
<i>t. sk. grāmatām</i>	657	660	750
<i>t. sk. bērnu grāmatām</i>	103	130	152
<i>t. sk. periodiskajiem izdevumiem</i>	359	395	450
Finansējums krājumam uz 1 iedz. pašvaldībā	1,97	2,10	2,47
Finansējums krājuma komplektēšanai kopā	1016	1055	1200

2017. gadā tika pabeigta grāmatu krājuma rekatalogizācija, krājums 100% atspoguļots Jēkabpils reģiona kopkatalogā un veikta bibliotēkas krājuma pārbaude (inventarizācija). Finansiālais nodrošinājums atbilst bibliotēkas pamatfunkciju veikšanai.

2. Stratēģiskā daļa

Bibliotēkas mērķis ir pildīt izglītojošas funkcijas, veicināt uz zināšanām balstītas sabiedrības attīstību. Veidot Bibliotēku par radošu brīvā laika pavadīšanas vietu visa vecuma iedzīvotājiem. No Bibliotēkas stratēģiskajiem plāniem un uzdevumiem izriet sekojoši darbības virzieni:

- Nodrošināt visiem Bibliotēkas lietotājiem piekļuvi mūsdienīgiem, daudzpusīgiem bezmaksas informācijas resursiem.
- Turpināt uzlabot Bibliotēkas krājuma kvalitāti, atjaunojot un papildinot daiļliteratūras un uzziņu literatūras krājumu.

- Saglabāt apmeklētāju interesi par grāmatu lasīšanu, veicināt lasīšanu bērnu un jauniešu sabiedrībā.
- Attīstīt Bibliotēku par mūsdienīgu mūžizglītības centru personības pilnveidošanai un kultūras izzināšanai.
- Apkopot un saglabāt vietējās nozīmes kultūrvēsturisko mantojumu nākamajām paaudzēm.
- Nodrošināt radošas brīvā laika izmantošanas iespējas.
- Cilvēkiem ar kustību traucējumiem iespieddarbus pēc pieprasījuma piegādāt mājās.
- Sniegt atbalstu iedzīvotājiem jauno informācijas tehnoloģiju apguvē.
- Popularizēt Bibliotēku sociālajās vietnēs.

Bibliotēkas stiprās un vājās pušu analīze

Stiprās pušes	Vājās pušes
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Plašas, gaišas telpas, kas ļauj kvalitatīvi apkalpot bibliotēkas apmeklētājus. ➤ Automatizēts darba process. ➤ Patstāvīgs interneta pieslēgums, 5 datori, multifunkcionālā iekārta, WI FI. ➤ Bezmaksas pieeja datu bāzēm - news.lv un letonika.lv. ➤ Daudzpusīgs daiļliteratūras, nozaru un novadpētniecības materiālu krājums, kas regulāri tiek papildināts ar jaunāko, aktuālāko literatūru. ➤ Gaumīgi iekārtota bērnu un jauniešu zona ar bērniem atbilstošām mēbelēm, galda spēlēm, rotaļlietām. ➤ Ērta bibliotēkas atrašanās vieta pagasta centrā, vienā ēkā ar Elkšņu pagasta pārvaldi un Elkšņu kultūras namu. ➤ Uzstādīta norāde uz Bibliotēku. ➤ Uzstādīta velonovietne. ➤ Laba sadarbība ar pašvaldību, kultūras namu, JGB un novada bibliotēkām. ➤ Regulāra personāla profesionālās izglītības pilnveidošana. ➤ Izstāžu un tematisku pasākumu organizēšana, vadoties pēc aktualitātes un lietotāju interesēm. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Samazinās iedzīvotāju skaits pašvaldībā. ➤ Pagastā nav skolas, līdz ar to arī bērnu lasītāju skaits ir mazs. ➤ Bibliotēka nav pieejama personām ar īpašām vajadzībām. ➤ Ierobežoti finanšu resursi jauno tehnoloģiju attīstībā.

Iespējas	Draudi
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Jaunu klientu piesaiste Bibliotēkai. ➤ Lietotāju interešu izpēte. ➤ Elektronisko resursu un datu bāzu piedāvājuma paplašināšana un popularizēšana. ➤ Papildus finansējuma piesaiste, izmantojot piedāvāto projektu iespējas, sponsorus. ➤ Kvalifikācijas celšana Bibliotēkas darbiniekam, profesionālā izaugsme. ➤ Plašāka publicitāte par Bibliotēkas resursu un pakalpojumu daudzveidību un pieejamību. ➤ Sniegt konsultācijas elektroniskā kopkataloga izmantošanā, datoru lietošanā un interneta izmantošanā. ➤ Iesaistīt lietotājus e – pakalpojumu lietošanā. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Iedzīvotāju skaita tālāka samazināšanās, kas samazina arī bibliotēkas lietotāju skaitu. ➤ Bērni un jaunieši izmanto bibliotēkas pakalpojumus skolā, kas samazina viņu bibliotēkas apmeklējumu. ➤ Pieaugot arvien lielākam interneta pielietojumam mājāsaimniecībās, samazinās datorlietotāju skaits bibliotēkā. ➤ Tehniski novecojusi lietotāju datortehnika. ➤ Sliktie ceļi, satiksmes autobusu reisu atcelšana.

3. Rīcības plāns

Mērķi	Uzdevumi	Plānotie rezultāti
1. Kļūt par mūsdienīgu, visām vecuma grupām atbilstošu vietējās nozīmes informācijas, kultūras un sabiedriskās saskarsmes centru.	Dažādot pasākumus Bibliotēkā	Organizēt dažādus izglītojošos un tematiskos pasākumus visām vecuma grupām
	Popularizēt bibliotēkas darbu un pakalpojumus sociālajos tīklos un plašsaziņas līdzekļos	Regulāri iesniegt informāciju Viesītes novada pašvaldības mājas lapā www.viesite.lv laikrakstos – “Viesītes Novada Vēstis”, “Brīvā Daugava”, “Jaunais Vēstnesis”. Bibliotēkas profila veidošana kādā no sociālajiem tīkliem.
	Veicināt sadarbību ar Elkšņu kultūras namu	Kopīgu pasākumu organizēšana ar kultūras namu
2. Saglabāt interesi par grāmatu un veicināt lasīšanu bērnu un jauniešu vidū, kā arī nodrošināt radošu brīvā laika izmantošanu.	Veicināt interesi par grāmatu un lasīšanu	Grāmatu krājumu papildināt ar jaunāko literatūru, kopīgi bērnu un vecāku Bibliotēkas apmeklējumi
	Organizēt bērnu un jauniešu vecumam atbilstošus pasākumus	Organizēt pasākumus, kas atbilst bērnu un jauniešu konkrētā brīža interesēm un aktualitātēm
	Papildināt bērnu rotaļu stūrīti ar jaunām galda spēlēm	Saturīgi pavadīts brīvais laiks

3. Veicināt mūžizglītības funkciju un pašizglītošanās iespējas bibliotēkā.	Papildināt krājumu ar jauniem izdevumiem	Kvalitatīvi veidots krājums
	Organizēt izzinošus tematiskos pasākumus	Pasākumi, kas sniedz jaunu informāciju
4. Sekmēt pagasta kultūrvēsturiskā mantojuma apzināšanu, saglabāšanu un popularizēšanu.	Apzināt un sistematizēt materiālus par ievērojamiem pagasta cilvēkiem un notikumiem	Kvalitatīvs un regulāri veidots novadpētniecības krājums, kas sniedz informāciju par pagastu
	Popularizēt Bibliotēkā esošo novadpētniecības krājumu	Rīkot izstādes un tematiskos pasākumus, kas popularizē novada un pagasta kultūrvēsturisko mantojumu
5. Pilnveidot klientu apkalpošanu, sniegt konsultācijas informācijas komunikāciju un tehnoloģiju jomā.	Popularizēt Bibliotēkā pieejamās datu bāzes	Uzlabot Bibliotēkas lietotāju zināšanas orientēties informācijas vidē
	Konsultēt e – pakalpojumu izmantošanā un lietošanā	Iedzīvotāji vairāk izmanto šos pakalpojumus, ir zinošāki
6. Attīstīt bibliotēkas materiālo un tehnisko nodrošinājumu.	Atjaunot datortehniku un lietotāju vajadzībām atbilstošu programmatūru	Moderna datortehnika, kas atbilst lietotāju vēlmēm un interesēm
7. Paaugstināt darbinieka kvalifikāciju.	Piedalīties profesionālās pilnveides pasākumos	Kvalitatīva Bibliotēkas lietotāju apkalpošana

Rīcības plāna mērķu realizēšanai finansējums ir Viesītes novada pašvaldības budžets un tie tiks realizēti laika posmā no 2018. – 2022. gadam.

Elkšņu pagasta bibliotēkas vadītāja

I.Černauska